

מה אהבתי

מאריכין לו ימיו ושנותיו

לזכר נשמתם של מ"ה קדושי מירון תשפ"א

"כל המשלים פרשיותיו עם הציבור, מאריכין לו ימיו ושנותיו"

הראשונים חולקים:
למה התכוון אונקלוס?

כחרגומו

עונש בתשעה
צעדים בלבד
סיפורו של שבת

כשהחרס פצה
את פי
בעין הפרשה

איך יהודי צריך
להשתמש בכסף?
רצון השם

לעולם. רק אם הוא מבטל את ישותו, זוכה הוא להתדבק באותו כוח המְשַׁכָּה, שמקרין המשכן על הברואים. זו הסיבה שנכתב "ויקחו" ולא "ויתנו לי תרומה". משום שאת בניית המשכן יש לעשות באופן של התבטלות מוחלטת. בביטול הישות, ללא חשבון של כבוד עצמי. לכן נבנה המשכן מכסף, לרמז על הכיסופין המזוקקים לבורא, וזהב טהור שמרמז על טהרת המחשבה ויראת השם, וכך גם ביאר הבעש"ט הקדוש, שהקרשים הם אותיות קשרים, כי האדם מקשר, מאחד ומייחד את כל העולמות וככל שמתמיד הוא בביטול ישותו העצמית, כך מתבצעת בניית המשכן הרוחני בתוך בני ישראל. כך נרמז במדרש תנחומא, כי לא היו יכולים בני ישראל, אנשי עמל שהקימו פירמידות ענק, להקים את המשכן ובאו אל משה, "שלא היה יכול להקימו שום אדם מחמת כובד הקרשים שאין כח באדם לזקקן ומשה העמידו". ומדוע? כי רק משה רבינו שהיה ענו מכל אדם, יכול היה להקים בפועל את המשכן, וגם הוא קיים זאת באופן שאמר לו הקב"ה: "עסוק אתה בידך. נראה כמקימו והוא נזקק וקם מאליו", בתכלית הביטול והענווה. בימינו, שאין בית מקדש, אין עולה ואין כהן לכפר, ידוע שאין השכינה שורה אלא בבתי כנסיות ובבתי מדרשות (ואף בקברי צדיקים) - ומי יתן וישוב הקב"ה להשיב שכינתו בתוכנו ולהשרותה עלינו במהרה, ונזכה להגיע ליום השם הגדול והנורא כשאנו מוכנים ומזומנים בעצמנו להיות מקדש מעט להשראת השכינה.

התמיהה מפורסמת: מדוע אמרה התורה "ויקחו לי תרומה", בעוד שהיה צורך לומר לכאורה "ויתנו לי תרומה". אלא, שלמשכן, יש תכונה נפלאה של המְשַׁכָּת אלוקות אל המקום שבו הוא שוכן, ובמקביל, עדות הוא לישראל שהשכינה שורה בישראל ואף משכון לישראל על עוונותיהם, בשנות החורבן. הוא המשכן בבנינו, והוא "משכן העדות" אף בעת חורבנו. גם בזמן בנין הבית, כשלא היה בו עוד צורך, אמרים חז"ל, כי המשכן היה קיים. "משנבנה מקדש ראשון, נגנז אהל מועד, קרשיו, קרסיו ובריחיו ועמודיו ואדניו. היכא? אמר רב חסדא אמר אבימי: תחת מחילות של היכל". ומדוע, והלא אין בו יותר צורך, לשם מה אפוא נגנז המשכן? אלא שכפי שהקדמנו, המשכן הוא היסוד של הקשר שלנו עם הקב"ה, שנמצא איתנו בכל מקום ובכל עת. בכל דרגה, ובכל נברא. בגלות ובעת בנין המקדש, בירידות ובעליות - תמיד שוכן הוא בינותינו. המשכן הוקם ופורק במשך שבעת ימי המילואים, וגם בכל מסעות בני ישראל, כדי לרמוז שהוא-הוא המשכן בבנינו והוא-הוא המשכן בחורבנו. מלכתחילה נברא האדם כדי לעבוד את בוראו מתוך השתוקקות ומשיכה לכוחות הקדושה. אך השם יתברך ברא את העולם באופן כזה שהמציאות תמשוך את האדם לענייניו, ומתוך עיסוקיו וטרדותיו ב'ישותו' העצמית, שוכח הוא את עיקר המשימה שלשמה נשלח

פתח
דבר

הרה"ח רבי מאיר
נחמן אלחדד שליט"א
ראש כולל קדושי מירון

ואהי להם
למקדש מעט

העדות שמסר בעל 'שבט הלוי'

המשנ"ב פוסק (רפ"ה סק"ו), כי סדר קריאת 'שנים מקרא ואחד תרגום', הוא בקריאת המקרא פעמיים ואח"כ התרגום, דהיינו - שלא יקרא התרגום תחילה ואח"כ המקרא. וסיפר מרן הגר"ש וואזנר, בעל שבט הלוי זיע"א, כי כך גם נהג מרנא בעל החפץ חיים למעשה, וציין כי שמע זאת מעד נאמן, שהוסיף בפניו כי לאחר שסיים החפץ חיים לקרוא כל פסוק פעמיים ולאחר מכן את התרגום - היה לומד פירוש רש"י ופירוש הרמב"ן.

אדמה שעלולה לגעוש ולרעוש הארץ גם כן באדמת ארץ הקודש וכבר ייחד הכהן הגדול בבית קדשי הקדשים תפילה על יושבי השרון, שלא ייהפכו בתיהם וגו', וכמו כן, אחזה רעדה את רבים מחמת המציק הישמעאלי ר"ל, זו העת להזכיר את תורף דבריו הקדושים של בעל הפלא יועץ הנ"ל, שחתם בהם כי "הנה כי כן, מי האיש החפץ חיים לא יעבור מלקרוא אותה שבוע בשבוע לעשות נחת רוח ליוצרינו. כי מתוך השכר ידוע נדע כמה נחת רוח עושה למעלה וכמה פועלת למעלה, עד שפרי מעלליו יאכל שכר טוב אורך ימים ושנות חיים".

ואלה שמור'ת

הלכות, טעמים
ומנהגים בקריאת
שניים מקרא
ואחד תרגום

מי האיש החפץ חיים

כתב הפלא יועץ, רבי אלעזר פאפו: אמרו רז"ל הקדושים אשר מפיהם אנו חיים, שכל המשלים פרשיותיו עם הציבור מאריכין לו ימיו ושנותיו. נמצא שהמתעצל וחדל מקרא אותה, לא חפץ בחיים והרי הוא כאילו מתחייב בנפשו. עד כאן לשונו. ובוודאי בימים אלה ששומעים על רעידת

מתחילים משמורת

עצות והגיגים על מצוות קריאת
"שניים מקרא ואחד תרגום"

ועשית עליך זר זהב סביב

תופעה שכולנו מכירים. בשנים האחרונות לא אחת קורה, כי מצוות שונות שהיו עלומות ושכוחות. הלכות ומנהגים, כאלו שהיו נטושים ועזובים במשך שנים בצידי דרכים, 'מאומצים' בחום ע"י אנשים טובים. ופתאום, ברגע של מזל - "הכל תלוי במזל, ואפילו ספר תורה שבהיכל" (זוהר נשא, קל"ד) - מונפים לגובה אל-על, מקבלים פרסום בראש כל חוצות, וזוכים לעדנה ופרהסיה.

לא פעם ולא פעמיים, אנחנו שומעים על יהודים יקרים, אוהבי תורה ומצוות, שמתעוררים לפתע ביום בהיר, ומבקשים לחזק קיומה של מצוה כזו או אחרת.

אנשי שיווק מתגייסים, אסטרטגים מבריקים קובעים סלוגן, ואט-אט, באמצעות סיסמאות שונות וקמפיינים מושקעים, מצליחים להטמיע בציבור את חשיבותה של אותה מצוה.

לא ננקוט פה בדוגמאות (בפרט שילשון הרע לא מדבר אלי...), אבל כל אחד מכיר ויודע

להצביע על שלל מצוות מתוך התרי"ג, שלפתע זכו להידהוד ותיזכור, פרסום ושיווק. אם באמצעות מודעות רחוב שנתלו ברחובות ובבתי הכנסת, ואם באמצעות סטיקרים מיוחדים שהודבקו על גבי כל עמוד חשמל מזדמן.

אם היה מי שחשב כי זו מטרתנו כאן: לצאת בקמפיין ולשכנע את הציבור להתחזק ולהצטרף לקיום מצוות 'שנים מקרא ואחד תרגום'. אם התקבל הרושם כי מטרת עלון ומפעל 'מה אהבתי', היא כדי לחזק ו'לשווק' את קריאת שנים מקרא - הרי שטעות בידכם!

באם אי-מי מקוראי שורות אלו, היה סבור עד כה, כי באנו במסגרת עלון זה, להשתדל להוסיף ולאסוף עוד 'מתנדבים' למצוות קריאת 'שנים מקרא' - כפי שנהוג היום 'לקדם מכירות' של מצוות כאלו ואחרות - הרי שה'פרק השביעי', זהו 'פרק' זמן מספיק מכובד, בכדי להעמיד דברים על דיוקם, ולהבהיר כי לא כך הם פני הדברים.

עונש ומטלה או עונג ומתנה

ראשית, אנו יוצאים מנקודת הנחה, שרובא דאינשי אכן מקפידים על מצוה זו. ולא רחוק לומר, כי רוב-ככל קוראי 'מה אהבתי', הינם בני תורה ותלמידי חכמים, יהודים של צורה יראים ושלמים, שודאי משתדלים להקפיד על קיום הלכה חשובה זו מידי שבוע, כפי שהם מדקדקים לקיים את יתר ההלכות המפורשות בשו"ע.

אשר על כן, עיקר המטרה לשמה באנו פה, היא בעיקר כדי לעורר ולהתעורר יחד על מעלת קריאה הזו, ולעמוד מעט על חשיבותה וחביבותה.

לא סוד הדבר, כי ישנם שחשים תחושת כבדות וקושי בקריאת 'שנים מקרא'. לא מעט מאיתנו מקיימים מצוה זו כמצוות אנשים מלומדה. אמנם קוראים את הפרשה בכל שבוע, אך בעיפות וחוסר-חיות וחשק, כמי שכפאו שד.

זו המטרה לשמה התכנסנו פה.

להזכיר כי אין זו 'קריאה' בעלמא, חסרת טעם ופשר. לא 'עונש' או 'מטלה' שצריך חלילה לגמור ולסיים, אלא 'עונג' ו'מתנה' של ממש, בבחינת 'וחי בהם'.

זו עיקר משימתנו כאן. להתעורר יחד, 'לחשוב מחשבות' היאך למתק ולהנעים את קיום המצוה היקרה. לא לשווק מצוות ומנהגים באנו, גם לא להטמיע סגולות חדשות בקרב עמך בית ישראל, אלא רק לעורר ולעודד את הציבור הקדוש, בחיזוקים ועצות למען קיומה

בשמחה ובטוב לבב.

לזכור כי בלימוד הפרשה שנים מקרא, אנחנו זוכים לחזור ולשנן את המכתב שקיבלנו בסיני מהמלך הנורא. בלימוד הפרשה בעיון עם רש"י והמפרשים, אנו זוכים לקיים היכרות מעמיקה עם ספר תורת האלוקים.

"לי - לשמיי"

כל ילד יודע לצטט את הרש"י הראשון בפרשתנו: "דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה" - "לי, לשמיי".

המילה 'לי' אין פירושה 'עבורי' או בשבילי, אלא "לשמיי", לכבודי. מצווה אותנו הקב"ה, לזכור ולהזכיר לעצמנו תמיד, כי מטרת התרומה אינה בשביל הקב"ה, איסוף הכסף אינו בעבורו ולצרכו חלילה, אלא אנו תורמים לשמו ולכבודו יתברך.

לשמי. הכהן לא מדליק נרות סתם, הכהנים לא שוחטים את הקורבנות בחינם, אסור להם לעולם להכנס להרגל ושגרה בעבודת הקודש שלהם, אסור להם לעבוד "מצוות אנשים מלומדה". התורה מדגישה ומזכירה ללא הרף לאורך הפרשיות הללו, כי מטרת התרומה ובניית המשכן היא 'לי'. גם באמצע הלילה וגם כעבור כמה שנים - אסור לשכוח שעושים את הכל לשם שמים.

אם יורשה לנו, כך גם בקריאת 'שנים מקרא ואחד תרגום', וכך גם בשאר לימודים, עלינו לזכור תמיד לפני מי אנו עומדים, ולשם מי אנו זוכים לקיים את המצוה היקרה הזו.

גם אם בשלב ראשון של קריאת 'שנים מקרא', לא תמיד מרגישים את הנועם והמתקנות, ולכן יש שדוחים את הלימוד הזה, דוחקים אותו לפינה עד לרגע האחרון, חשים קצת חולשה וכבדות בקיומו, אבל דוקא בשל כך שמדובר בלימוד תורה שכולו 'לשמה', שומא עלינו להתעורר ולהתחזק בקריאה זו בשמחה ובהתלהבות. 'לקחת' שעה לקריאת הפרשה, ולקיים 'ויקחו לי - לשמיי'. לכבודו יתברך. לשם שמים.

...

ולכשתמצי לומר, הרי שעל כגון דא, יאות להמליץ את הפסוק בפרשתנו: "ועשית עליך זר זהב סביב" (כה, י) - שהוא סימן לכתר תורה (רש"י). להשתדל להתמקד ולכבד את הלימוד החשוב והיסודי הזה. ולהוסיף כמין זר זהב לארון העדות, כתר לכבוד ולתפארת.

כולם משתדלים לקיים מצוה זו, כאמור, אך אם כבר מקיימים, מי חכם ויבן את זאת, לראות איך להוסיף עליה זר של זהב ונועם, ולמצוא עצות ודרכים לעשותה ביתר חיות ומתיקות.

מי חכם ויבן זאת,
לראות איך להוסיף
עליה זר של זהב
ונועם, ולקיימה
ביתר חיות ומתיקות

לצהל סמלי

רצון
השם
בעומק
הפרשה

לכל אחד יש חלק בתורה

"וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שֵׁטִים" מה כתיב למעלה "וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה" מיד "וְעָשׂוּ אֲרוֹן עֲצֵי שֵׁטִים", מה התורה קדמה לכל כך במעשה המשכן הקדים את הארון לכל הכלים, מה האור קדם לכל מעשה בראשית דכתיב (בראשית א, ג): "וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אֹר" ואף במשכן, בתורה - שנקראת אור דכתיב (משלי ו, כ"ג): "כִּי נֹר מְצוּהַ וְתוֹרַה אֹר" - קדמו מעשיה לכל הכלים.

דבר אחר: "וְעָשׂוּ אֲרוֹן" מפני מה בכל הכלים האלה כתיב "ועשית" ובארון כתיב "וְעָשׂוּ אֲרוֹן", אמר רבי יהודה בן רבי שלום, אמר לו הקב"ה [למשה] יבאו הכל ויעסקו בארון כדי שיזכו כולם לתורה.

(שמות רבה ל"ד, ב')

לדבק הנפש בבורא באמצעות המצוות

ובדרך רמז ירצה שיכין כל אחד לדבק בה' בחינת נפשו הנקראת תרומה באמצעות המעשה, והוא אומרו ויקחו לי תרומה כי הנפש של ישראל תקרא תרומה דכתיב (ירמיה' ב') קדש ישראל לה' ראשית תבואתו, ותרומה נקראת ראשית ובאמצעות לקיחת מאת כל איש וגו' ושיגו שתשרה עליהם השכינה, והוא אומרו תקחו את תרומתי כי השכינה תקרא תרומת ה' והמשכיל יבין.

(אור החיים תרומה, סוד"ה מאת כל איש)

להשתמש בכספו במחשבה עמוקה

"מה גדלו מעשיך ה' [מאוד עמקו מחשבותיך]", דיש לדקדק בפסוק שאמר "שמון למאור וכו' אבני שוהם לאפוד", ונמצא מפרש הפסוק כל דבר מאלו לאיזה צורך הם באים, ולגבי זהב וכסף סתם הכתוב ואינו מפרש לאיזה צורך הם באים. אך הענין דדרשו חז"ל "ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך כו' ופירשו בכל ממונך", ויש לדקדק למה לא אמר בפירוש "בכל ממונך", ולמה שינה הכתוב לכתוב "מאודך", אך שהתורה הקדושה רמזה לנו עוד דבר אחד, דהנה השי"ת ברוב רחמיו נתן לנו רשות ליהנות קצת בעוה"ז מכסף וזהב לצורכינו, אך לזה צריך שימור גדול לזיהר מאד מאד להתנהג כשורה בממונו, וזהו שינה הכתוב לכתוב "בכל מאודך" ופירשו חז"ל "בכל ממונך", רמז לדברינו הנ"ל, שיזהר מאוד מאוד בממונו שלא יבוא בהם לידי תקלה ח"ו, וצריך האדם לעמוק [כלומר: להעמיק] במחשבותיו שלא יימצא בממונו שום עול ועוון, ולכן לא נאמר בכסף וזהב לאיזה צורך, דרמז דניתן רשות ג"כ ליהנות בני אדם קצת בממונם לצורכיהם.

וזהו "מה גדלו מעשיך כו' מאד", פירוש בעיני ועסקי ממונו

על ידי רצון האדם בלב ונפש באמת, נגמר השאר. מה שאין יכול לעשות, נעשה מעצמו

שנאמר בהם בכל מאודך, "עמקו מחשבותיך", צריך לעמוק בהם במחשבותיו שלא יכשל בהם, לקיים בהם "בכל מאודך".

(נועם אלימלך תרומה, ד"ה או יאמר מה)

הקב"ה משפיע על הלומדים כפי ערכם

על מה שאנו מברכים "נותן התורה" בלשון הווה ולא נתן בלשון עבר, אף שכבר היתה נתינת התורה בסיני, עפ"י מאמרו ז"ל (תנא דבי אליהו רבה פרק י"ח) כל תלמיד חכם שיושב וקורא ושונה ועוסק בתורה, הקב"ה יושב כנגדו וקורא ושונה עמו. שלפי ערך המקבלים, הקב"ה משפיע תמיד בתורה.

(שם משמואל תרומה, תרע"ח, בשם אביו)

הלומד תורה לא יתן דעתו על הגמול

ועל צד הרמז נראה לפרש ששלש פרשיות סמוכים אלו, ארון שלחן ומנורה, כוללים כל הצלחות האדם בעולם הזה ובעולם הבא, וכו'... והנה בפרשת הארון לא נזכר כי אם עצם המעשה אשר יעשה האדם, אבל לא נזכר שם שום תשלום גמול כלל, ומטעם זה תמצא בפרשת הארון כל אותיות אלפ"א בית"א חוץ מגימ"ל. ויש בזה רמז שלא ילמוד תורה לשם תשלום גמול, אלא תורת אמת תהיה בפיו, שאינו מצפה לתשלום גמול, כמו שאמרו (אבות פ"א משנה ג), אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב על מנת לקבל פרס וכו'. ולכן אין שם גימ"ל, שהרי אמרו (שם פ"ד מ"ב) שכר מצוה מצוה. וכו', ומ"מ אעפ"י שאין הוא מצפה לגמול, מ"מ סוף הכבוד לבא, והקב"ה אינו מקפח שכר כל בריה בעולם הזה ובעולם הבא, ע"כ הזכיר מיד אחר מעשה הארון, שני הגמולים כסדר הוייתן. הגמול הראשון בא ברמז השלחן וכליו, שממונו יוצא השפע לכל העולם שמשלחן גבוה קא זכו וכו'... ואחרי זה הזכיר מעשה המנורה, כי בזכות המנורה יזכה אל השכר הרוחני לעולם הבא.

(נלי יקר, תרומה)

האדם ירצה והקב"ה יעשה עבורו

נתקשה משה במנורה והראה לו הש"י. ואח"כ כתיב שנעשית מעצמה. תיעשה כו'. אם כן למה הראה לו? אך כי על ידי רצון האדם בלב ונפש באמת, נגמר השאר. מה שאין יכול לעשות, נעשה מעצמו. וזה מה שאמרו "השלך לאור" [והיא נעשית מאליה] כו'. כן הוא בכל מצוה מכל איש ישראל. כי וודאי אין בכוח אדם לעשות רצונו יתברך. רק כפי רצון האדם נגמר מעצמו. ומכל מקום, הגמר בא גם כן על ידי רצון האדם. וזה שהראו לו, לידע מכוון ורצונו יתברך. ועל ידי שרצה לעשות רצונו יתברך, רק שה' למעלה מכוח אדם, לזה נעשה מעצמו.

(שפת אמת תרומה, תרנ"א)

||| תורתך שעשעתי החשובות לחיזות המתפיסמות במדור 'פסוק לי פסוקך'

- 1 פרק כה פסוק לא - "מקשה תיעשה המנורה" וגו', 9 תיבות מתוך 14, מסתיימות באות החמישית - אות ה'.
- 2 זר זהב - בארון (כה, יא) כנגד כתר תורה; בשלחן (כה, כד) כנגד כתר מלכות, ובמזבח בפרשת תצוה (ל, ג) כנגד כתר כהונה. רש"י.
- 3 בעל הטורים (כה, לא)

חיים למוצאיהם

זווית אמונית בפרשת השבוע
מגדולי הדורות זיע"א ויבנחמ"א

השמיכה שגידלה את ראש הישיבה

ועשו ארון עצי שיטים. אלו מחזיקי התורה (כל יקר)

בישיבה לבחורים מצוינים באירופה למדו בני הישיבה בבית כנסת ישן בעיר, ואכלו אצל בעלי בתים, שנהגו להזמין לסעוד על שולחנם. מדי יום סעדו הבחורים במקום אחר. לעיתים, לא הזמנו הבחורים לשום בית ונותרו רעבים. מקום הלינה היה בית הכנסת. הבחורים הוותיקים "תפסו" להם מקום לינה על הספסלים, ואילו הצעיר שבהם, כבן 31, נאלץ לישון על הרצפה, מחוסר מקום.

בקיץ היה הדבר עוד נסבל, אולם בלילות החורף, כשהקור היה עז וסופות שלגים השתוללו בחוץ, המצב היה קשה מאוד. אף במשך היום סבל הבחור, היות שכמעט כל

הלילה נדדה שנתו מעיניו, התקשה להישאר ערני.

יום אחד, קיבל הנער מכתב מדודו, אחי אמו, שהיה נפח ומסגר. דודו ביקש להזמין לבוא אליו וללמוד מקצוע. מאחר ולא היו לדוד ילדים, הבטיח לאחינו כי אם ילמד את המקצוע ויכנס לעסקיו - כל רכושו יענק לו לאחר מותו. מלחמה פנימית קשה התחוללה בנפש הנער, ולבסוף החליט לקבל את הצעת דודו ולעזוב את הישיבה, אך החליט כי יעשה זאת רק למחרת היום. "זה יהיה הלילה האחרון בו אלון על הרצפה הקפואה", חשב הבחור בליבו.

ויהי בחצות הלילה, הופיעה לפתע אשה בפתח בית הכנסת. הבחור היחיד שנותר ער באותו לילה, היה הנער הצעיר שכאמור התקשה להירדם. האישה ניגשה אל הבחור וסיפרה: "זה עתה קמתי מהשבעה על בעלי, נותרתי לבדי גלמודה, בלי ילדים, בעלי היה בעל בית חרושת לשמיכות, והואיל ונשארו מספר שמיכות בביתנו, אני מעוניינת לתת אותן לבחור ישיבה..."

"מאז", סיפר אותו בחור, "השינה הפסיקה להיות סיבה להפרעה בלימודי", הוא המשיך ללמוד ולהתעלות בישיבה בזכות אותה שמיכה.

לימים, גדל אותו בחור והיה לאיש, הלא הוא מרן הגראמ"מ שך זצ"ל.

אך הסיפור טרם הסתיים.

בשנת תשל"ז, ביום חורפי וגשום במיוחד, כשהקור היה גדול, פנה הרב שך זצ"ל לנכדו

שיזמין ידד עם רכב עבורו ללוויה "בבית החיים" הישן בחיפה. כל הניסיונות לשכנעו, שיום זה לא נוח ליציאה מבחינת מזג האוויר עלו בתוהו. נכדו של הרב ציפה, שאם הרב כה הטריח עצמו, ודאי מדובר בלוויה של אדם גדול ויהיה שם קהל רב. להפתעתו, הלוויה הייתה של אלמנה גלמודה ובודדה. את מיטתה ליוו בקושי מניין אנשים.

אך מרן הרב שך עמד בגשם משך כל זמן הלוויה, ולאחר סתימת הגולל אמר "קדיש". בחזרתם לעבר המכונית, עצר הרב מלכת ונשאר על עומדו, בעוד הגשם יורד בשטף והרוח הקרה מנשבת בכל עוז. לא הועילו כל שכנועי הנכד להזיזו ממקומו. לאחר דקות ארוכות המשיך הרב לכיוון הרכב, ונכנס לרכב כשכולו ספוג ונוטף מים.

במשך כל הנסיעה חזרה לבני ברק, שמר הרב על שתיקה ולא ענה לשאלות הנכד. בהגיעם לבית הרב, ולאחר שהחליף את בגדיו הרטובים וחימם עצמו, נענה לבקשת נכדו והסביר: "זו האישה שהצילה את חיי, בזכותה נותרתי בישיבה... כשנודע לי על פטירתה הרגשתי חובה גדולה ללכת ללוויתה".

לשאלת הנכד, מדוע לאחר הלוויה השתהה הרב בגשם השוטף דקות ארוכות, השיב מרן הרב שך: "רצייתי להרגיש ולזכור את הקור והסבל הנורא, שהיו מנת חלקי באותם ימים קשים, כדי שאוכל להעריך את הכרת הטוב אשר חב אני לאשה זו!"

(בדידי חוי עונדא)

כרת גומו

מילים ומקראות
לאורם של אונקלוס ורש"י

למה שימשו ה'מנקיות' ה'קשונות'?

ועשית קערתי וקשתי ומנקיתי
אשר יסר בהו זקב טהור תעשה אתם: (שמות כ"ה, כ"ט)

ובתרגום אונקלוס: ותעביד מגסוהי וקצוהי וקשיתיה ומכילתיה דיתנסר בהון דדקב דכי תעביד יתהון.

ברש"י מפרש: וקשתי - הן כמין חצאי קנים חלולים הנסדקין לארכן, דוגמתן עושה של זהב ומסדר שלשה על ראש כל לחם, שישב לחם האחד על גבי אותן קנים, ומבדילין בין לחם ללחם כדי שתכנס הרוח ביניהם ולא יתעפשו. ובלשון ערבי כל דבר

שם מדה מחזקת שני עשרונים קמח למדוד בה החלה האחת, לא היו מודדין בעשרון של מנחות". ולדעתו סבר אונקלוס שהיו שלש מידות במקדש.

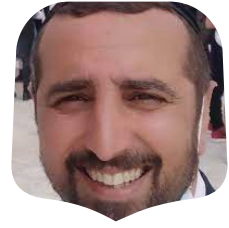
וכתב עוד כי "הנכון בעיני בדעתו, כי ה'מכילא' הוא הדפוס העשוי לבצק... ולפיכך הוא נקרא 'מכילא', שהוא עשוי למידה... ואולי המידות המצודקות, הנקראות אפית צדק והיו צדק, יקראו אותם מנקיות, שהם נקיות מן השקר ומנקות את בעליהן מן ההונאה והחטא", עכ"ל.

ובתרגום יונתן יש ראייה לדברי הרמב"ן, שתרגם 'קשונות' ומכילתו די 'שתמש ויתרוק בהון', משמע שיש בהם שימוש למדידה.

חלול קרוי 'קשונה'.

"ומנקיותיו - תרגומו: "ומכילתיה" הן סניפין, כמין יתדות זהב עומדין בארץ, וגבוהין עד למעלה מן השלחן הרבה... אבל לשון 'מנקיות' אינו יודע איך נופל על 'סניפין', ויש מחכמי ישראל אומרים (מנחות ז, א): קשותיו - אילו סניפין שמקשין אותו ומחזיקין אותו שלא ישבר, ומנקיותיו - אילו הקנים, שמנקין אותו שלא יתעפש; אבל אונקלוס שתרגם "ומכילתיה", היה שונה כדברי האומר: מנקיות הן סניפין". עד כאן לשון רש"י הק'.

ברמב"ן חלק על רש"י ומוכיח שמנקיות הוא כלי העשוי למידה, וכתב שיתכן כי "מנקיותיו" לדעת אונקלוס "הוא שם למדות, כי היתה

נועם הנשמות

שנינים וגוונים מחייהם
של מ"ה קדושי מירון תשפ"א

דורון חן ז"ל

לענווים ייתן חן

"אדם צדיק, איש חינוך שתמיד חיפש כיצד ללמוד ולהתקדם. אדם שקט ועניו, עם מידות טובות", כך תיארו חבריו ובאי בית הכנסת של קהילת 'עטרת חכמים' בחולון, את דמותו של הבחור רבי דורון חן ז"ל שהיה בין מ"ה הנספים במירון בל"ג בעומר.

אך בן מ"א שנים היה בעת לכתו להיכלא דרשב"י בעולם העליון, אך הספיק רבות בחייו האישיים: הוא אומנם לא הספיק להינשא, אבל התהליך שעבר, המהפך האדיר שחולל בחייו, הפך אותו מודל לחיקוי לרבים בקהילה החרדית בחולון.

הוא נולד וגדל כחילוני בשכונת תל גיבורים בעיר, למד בבית הספר היסודי הממלכתי ובהמשך בתיכון דומה ואף שירת בצבא.

המהפך שהוביל לחזרתו בתשובה, התחולל בהיותו כבן שלושים ושמונה. אז הכיר את מורו ורבו המובהק הגאון רבי חיים רבי שליט"א, ולאורו הוא התחזק וחשב מה עליו לעשות כדי לעבוד את בוראו באופן הטוב ביותר. כיוון ששימש כמורה, הוצע לו לדחות את הרעיון להפוך לאברך יום שלם - רעיון שדורון ז"ל הגה בו רבות וחישב כיצד יוכל לבצעו - ולהיפך: ליטול את הכישורים שניתן בהם משמים ולהיות מורה בחינוך החרדי.

הוא החל ללמוד בהכשרת מורים, אך את המבחן האחרון בלבד לא ביצע לפני קבלת התעודה - אחרי שנתיים של לימודים, בשל הקורונה. עם זאת הוא זכה במהלך השנתיים בהן עסק בלימודי הוראה, לשמש מורה מחליף בתלמוד התורה 'בית יוסף' בחולון, והתלמידים אהדו את מאור פניו, את דיבורו הרגוע והשלו ואת מזגו הנוח שהרעיף עליהם חום ואהבה. מורו ורבו המובהק, הגאון רבי חיים רבי שליט"א שנשלח

על ידי מרן הגר"ע יוסף זצ"ל לפני למעלה מארבעים שנה לעיר חולון כדי לחולל בה מהפיכה תורנית, ציין את מידותיו התרומיות, את מידת השתיקה שסיגל לעצמו בביישנות תמידית, את הקפדתו חסרת הפשרות על שמירת זמני הלימוד והתפילות, וכן את יכולתו המופלאה ללמוד, להפנים, להקשיב, להאזין, לעבד ולהחכים.

מספר חודשים לאחר פטירתו הטראגית של דורון, חוותה המשפחה שבר נוסף כשאביו הלך לעולמו מנגיף הקורונה. האב, ר' משה דוד חן ז"ל, שהיה בן ס"ז שנים בלבד בפטירתו, אף הוא השתייך לקהילת 'עטרת חכמים' בחולון, לאחר שהתקרב לאלוקיו. מדהים לגלות קווי אופי דומים בין האב לבנו, כאשר האב שעסק לפרנסתו בעבודות אינסטלציה וסייע רבות למוסדות הגר"ח רבי - אהב את התורה ולומדיה והגיע להתפלל ב'נצ' והקפיד על שעורים קבועים בבית המדרש.

האב ז"ל לא זכה לראות את בנו נישא, אך בקהילת 'עטרת חכמים' שמחו עם דורון ששה חודשים קודם היום שבו עלה ונתעלה לגנזי מרומים: היה זה ביום שמחת תורה תשפ"א. דורון רכש את עליית 'חתן תורה' בתמורה להחזקת אברך מהכולל של הקהילה למשך שנה תמימה, לאחר שחישב ומצא כי יוכל לעמוד בהוצאה גדולה זו.

המתפללים בראשות המרא דאתרא, הגר"ח רבי שליט"א, חגגו לו את יום שמחת תורה - שהפך אצלו ליום מתן תורה, בו קיבל על עצמו להחזיק את התורה ולומדיה - כיום חתונתו ממש, בשמחה עצומה. וכך, כשעלה בל"ג בעומר אל ההר, פחות משלושים יום קודם זמן מתן תורתנו, הרי שלבטח פרשו לפניו חופה וקיבלוהו למקומו הראוי לו בגן עדן!

אחרת, אותו המעשה שרוצה להשתדל בו, צריך לקנות אותו בשכר משלם בכל מה שירצו ממנו. בין קטן בין גדול, משום שרוח הטמאה מזדמנת תמיד בחנם ובדיקנות, ונמקרת בלי שְׂכָר, ואונקת בני אדם לשָׁרוֹת עליהם, ומפתה אותם לדור עָמָם. בכמה פתוּיִים, בכמה דְרָכִים, מסטה אותם לשים דיורה עמם.

ורויה"ק רק בשכר שלם, ובהשתדלות רבה וגדולה, ורוח הקדש אינה כה, אלא בשכר שלם, ובהשתדלות רבה וגדולה, ובטהור עצמו ובטהור משכנו, ובקצון לבו ונפשו. והלאי שישכח להרויח אותו שישים קדורו עמו, ועם כל זה שילך בדרך ישר, שלא יסטה ימינה ושמאלה, ואם לא - מיד מסתלק ממנו ומתרחק ממנו, ולא יוכל להרויח אותו כבתחלה.

אשר ידבנו לבו שיתרצה בו הקדוש ברוך הוא ועל זה כתוב ויקחו לי תרומה מאת כל איש, מאותו שנקרא איש, שמתגבר על יצרו. וכל מי שמתגבר על יצרו נקרא איש. אשר ידבנו לבו, מה זה אשר ידבנו לבו? אלא שיתרצה בו הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר (תהלים נז) לך אומר לבי. צור לבי. וטוב לב. ויטב לבו. את כלם אומר בקדוש-ברוך-הוא. אף כאן - אשר ידבנו לבו, ממנו תקחו את תרומתי, שהרי שם נמצא ולא במקום אחר. וזו"ה תרומה קנח

הרוצה להשתדל במצוה ובקב"ה, צריך שלא ישתדל בו בדיקנות ובחנם

פתח רבי שמעון בראש ואמר, ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי. ויקחו לי, מי שרוצה להשתדל במצוה ולהשתדל בקדוש ברוך הוא, צריך שלא ישתדל בו בדיקנות ובחנם, אלא צריך האדם להשתדל בו כראוי כפי כחו. והרי בארנו דבר זה בכמה מקומות, יאה לאדם לשאת אותה השתדלות של הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר (דברים טז) איש כמתנת ידו וגו'.

השתדלות של התורה, כל מי שרוצה, זוכה בו. משא"כ אצל השתדלות בקב"ה שעומדת במעשה

ואם תאמר, הרי כתוב (ישעיה נה) לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מחיר יין וחלב, שהרי הוא בחנם, וזו השתדלות לקדוש-ברוך-הוא? אלא השתדלות של התורה - כל מי שרוצה לזכות בה. השתדלות כדי לדעת את הקדוש ברוך הוא - כל מי שרוצה, זוכה בו בלי שְׂכָר כָּלֵל. אצל השתדלות בקדוש ברוך הוא שעומדת במעשה, אסור לקחת אותה לחנם ובדיקנות, כי איננו זוכה בה באותו מעשה כלל להמשיך עליו רוח הקדש, אלא רק בשכר שלם.

רוח הטמאה מזדמנת תמיד בחנם ובדיקנות,

בספר הכשפים שלמד אשמדאי לשלמה המלך - כל מי שרוצה להשתדל להעביר ממנו רוח טמאה ולקפות רוח

חזרה אל אברהם

פיניים מספר
הזוהר הקדוש

מתוך 'אגן הסהר' בעריכת
הגיד מיכאל פנג שני"מ"א

סיפורו של שבת

תשעה צעדים, תשעה עונשים

באחת העיירות במרוקו, התגורר יהודי שחפץ להתאסלם. הלך למושל העיירה וסיפר לו על החלטתו. כששמע המושל, דחה: "אל תבלבל את המוח, לך מפה מיד". אותו מושל חשב שהיהודי עושה הצגות. אבל אותו יהודי התעקש ושוב פנה למושל בבקשה שרצה להתאסלם. כשראה המושל שהיהודי איתן בדעתו, ביקשו לבוא בעוד שלושה ימים, אך התנה, כי אם יתחרט - סופו למות.

היהודי הלך לדרוכו, ובניתיים זימן המושל את אחד החייטים היהודיים בעיירה, וביקשו להכין גלימה שבה יתעטף היהודי שביקש להתאסלם. המושל סיפר לחייט כי אותו יהודי יוצא להורג אם יחזור בו, ולכן חשש החייט כי אם יסרב לתפור את הגלימה, יהרוג גם אותו. החל היהודי במלאכת האריגה וכשהגיע לצווארון עצר לרגע. כשראה זאת המושל, האיץ בו לסיים את המלאכה. ידיו של היהודי רעדו: הנה, עומד הוא לסייע ליהודי

להתאסלם ולעזוב את דתו. הוא רצה לנטוש את המלאכה, אך מנגד פחד מעונש המוות שעלול להטיל עליו המושל. החליט החייט לפנות לרבי יעקב אבוחצירא. רבי יעקב שמע את סיפורו, נטל פתק, רשם בו כמה מילים וביקשו לתפור את הפתק בצווארון הגלימה. לקח החייט את הפתק, תפר אותו בצווארון הגלימה, והעביר את המלבוש המושלם למושל.

ביום השלישי קרא המושל לכל נכבדי העיירה וסביבותיה, והזמין לחזות ביהודי המתאסלם. בהגיע המועד, התכבד אחד האורחים החשובים להלביש את היהודי בגלימה. התקרב היהודי לקראת המושל, השתחוה, וכל הנוכחים מחאו לו כפיים. אך כשניגש אליו האורח והחל להלבישו את הגלימה שהוכנה

בשבילו, החל היהודי לפתע לבכות ולצעוק: "מה עשיתי? איך חשבתי על כך? איזה מחשבת עוועים חלפה במוחי!" והוא מיהר לומר "שמע ישראל" שלש פעמים.

כשראו האורחים את המתרחש, החלו לזלזל במושל: "אתה עושה מעמנו צחוק? היהודי אינו רוצה כלל להתאסלם, הוא קורא 'שמע ישראל'!" המושל רתח מזעם, תפס את היהודי וצעק: "אל תנסה אפילו לבקש חנינה. אחרי כאלה ביזיונות - תוצא מיד להורג".

כששמעו היהודים על מה שאירע, והבינו כי גופת אותו יהודי שביקש להתאסלם הוצא להרוג בשל סירובו להמיר את דתו - נזרקה בביזיון, לקחוהו וקברו אותו במקום הראוי לגופו של יהודי, שאף כי רצה להתאסלם, קידש שם שמים במותו.

אך למרות שהיהודי הוצא להורג, זעמו של המושל הרשע לא נרגע גם למחרת. הוא לא הסתפק בהוצאתו להורג של היהודי, אלא ביקש לערוך טקס גדול של שריפת גופתו כדי שיהיה לדבר פרסום גדול.

ביקש המושל אפוא מאחד השרים שיוציא את היהודי מהבור שאליו נזרקה הגופה יום קודם לכן, וישרוף אותו. השר יצא למלא את משימתו וכשפתח את מכסה הבור גילה כי הגופה איננה, הבור ריק לחלוטין. כששמע זאת

המושל אמר בהחלטיות: "בטוח אני שרבי יעקב אבוחצירא מעורב בעניין", ותבע מהשר ללכת ולהביא את רבי יעקב אבוחצירא לפניו מיד.

כשהגיע השר לבית רבי יעקב, אמר לו בנחת: "אם המושל רוצה אותי - שיבוא הוא אלי". שמע זאת המושל וחמתו בערה בו. "תביא אותו מיד", הורה לשר שאותו שיגר, "ואם מסרב הוא - תביא אותו בכוח".

חזר השר לבית רבי יעקב אבוחצירא וביקש ממנו לבוא, אך הפעם איים: "אם לא תבוא, ניקח אותך בכוח". אבל רבי יעקב בשלו: "אתה רוצה לחיות?" השיב השר בחיוב. "אם אתה רוצה לחיות, חזור אל המושל בלעדי, ואם לא תעשה כך - אם תשלח ידך בי, מות תמות".

השר נבהל, התחיל לרעוד, ורץ לבית המושל בידיים ריקות. המושל קצף עד מאוד והורה שוב: לך והבא אותו בלי תירושים. שב השר בשלישית, והתחנן: "חיי בסכנה, אנא רבי, בוא עמי למושל ונסיים את העניין". אך רבי יעקב אבוחצירא, סירב.

שלח המושל את השר בפעם הרביעית, והתחנן כי זו הפעם האחרונה שהמושל מאפשר לו לשוב בלי רבי יעקב. "אנא, יבוא עמי כבוד הרב, בכל מקרה אמות, או כשאגע ברב, או כשאחזור למושל הזועם בלעדיך". אמר לו רבי יעקב: "הוא רוצה שאבוא ומאיים שיהרוג אותך? אם כך, אני יוצא".

קם רבי יעקב ונעמד בפתח ביתו. הוא ממתין, אינו ממחר, ופוסע אך פסיעה אחת. באותו רגע, בבית המושל אימה ובעתה: בנו בכורו של המושל נפל בפתע פתאום ללא רוח חיים.

רבי יעקב מרים את רגלו באיטיות רבה אחרי המתנה כשהוא שקוע בשרעפים, ופוסע פסיעה נוספת. במרחק של פחות משני קילומטרים - בן שני של המושל נופל שדוד. רבי יעקב ממתין עוד כמה דקות, וכבר מתחילות השמועות מבית המושל להגיע על דבר נורא שאירע בביתו. ורבי יעקב מרים את רגלו לפסיעה שלישית. צאצא נוסף לבית המושל מצטרף לשרשרת המתים.

כשביקש רבי יעקב לעשות צעד רביעי, כבר היה בית המושל רועש. אשתו החלה שואגת: מדוע קראת לרב היהודי הנה? לא שמעת שהוא מלומד בניסים?

תשע פסיעות ופסע רבי יעקב אבוחצירא, ותשעה ילדים מתו למושל, עד שהגיע אחד השרים והפציר בו לחדול ולחזור לביתו.

אחרי כמה שבועות, ביקש המושל לדעת, איך יצאה גופת היהודי מהבור האטום שאליו הושלכה. ביקש משלוחו לשאול את רבי יעקב אבוחצירא ששלח לומר לו: "היהודי הזה נהרג על קידוש השם. היית צריך לשחררו, ובשמים כעסו מאוד על המעשה הנפשע שעשית. לכן גם דאגו שהוא יוצא מן הבור ויעבור לקבר ישראל. ואז גרמו לך שתתעקש לערוך לו טקס שריפה גדול, כדי שבקש להביאני אליך, וכך תיענש בעצמך בתשע מצאצאך שימותו".

שמע המושל ומאז נהפך יחסו ליהודים ולרבי יעקב אבוחצירא שעמד בראשם, מהקצה אל הקצה.

כשהגיע השר לבית רבי יעקב, אמר לו בנחת: "אם המושל רוצה אותי - שיבוא הוא אלי". שמע זאת המושל וחמתו בערה בו...

התורה שאלתך

לימוד פרשיות התורה בדרך שאלות ותשובות

אבן עזרא: התורה לא חששה להכליל בכלל התרומות גם דבר נוסף, את הכסף, בתורת נדבה.

אברבנאל: "ומחצית השקל שנתנו כל הנמנים היה מפני שבא הכסף מועט בנדבה. והיו צריכים אליו הרבה לאדנים ולכן עשו מהמטבע הוא אשר נתנו הנמנים כסף למלאכה לא שיצטרכו בו למטבע".

...

ואת המשכן תעשה עֶשֶׂר יָרֵיעַת שֵׁשׁ מְשֻׁזָּר וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן וְתַלְעַת שְׁנֵי כָרָבִים מְעֵשָׂה חֹשֶׁב תְּעַשֶׂה אֹתָם: (כו, א)

מהו 'מעשה חשב'?

רש"י: "כרובים היו מצויירין בהם באריגתן, ולא ברקמה, שהוא מעשה מחט, אלא באריגה בשני כותלים, פרצוף אחד מכאן ופרצוף אחד מכאן, ארי מצד זה ונשר מצד זה, וכמו שאורגין חגורות של משי".

אבן עזרא: "ועל דרך הפשט 'מעשה חשב' אינו רוקם ולא אורג, רק על דרך שעושין היום בגדי משי, כי הצורה שעלתה בלב היא חשבון ומחשבתה, ויציירנה בלוח, וישים שני חוטין בחשבון, למשור מרחוק".

חזקוני: "זהו מעשה אריגה שצריך מחשבה, אבל מעשה רוקם הוא מעשה מחט ואין צריך מחשבה".

(ספר תורתך שאלתי בערימת הרב חגי ולנסקי)

וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת: (כה, ג)

מדוע כתבה התורה את הכסף, והרי לא מצינו במשכן כסף שהגיע כנדבה?

רש"י: "כולם באו בנדבה, איש איש מה שנדבו לבו, חוץ מן הכסף שבא בשוה מחצית השקל לכל אחד, ולא מצינו בכל מלאכת המשכן, שהוצרך שם כסף יותר, שנאמר 'וְכֶסֶף פְּקוּדֵי הָעֵדָה... בְּקָע לְגִלְגָּלֹת...'. (לקמן לח, כו - כז), ושאר הכסף הבא שם בנדבה עשאוה לכלי שרת".

רס"ג: אמנם מצינו בתורה שנדבו כסף למשכן רק בפקודי העדה (לקמן לח, כו - כז), אך כוונת התורה בנדבת הכסף היתה על כסף אחר, שהיה לצורך שלחן כסף, שכן לא יתכן שלא היה שם שלחן לצורך תיקון, חיתוך או רחיצה עליו וכן נדבה לחצוצרות ולמזרקים.

יחידה, בא אחד מן המלכים ונטלה. ביקש לילך לו לארצו וליטול לאשתו, אמר לו: בתי שנתתי לך יחידית היא, לפרוש ממנה איני יכול, לומר לך אל תיטלה איני יכול לפי שהיא אשתך, אלא זו טובה עשה לי, שכל מקום שאתה הולך, קיטון אחד עשה לי שאדור אצלכם, שאיני יכול להניח את בתי. כך אמר

עלה התהום ורצה להציף את העולם. עד שאמר דוד כי מי שיודע כיצד עוצרים את מי התהום ואינו אומר ייחנק, נשא אחיותופל ק"ו ואמר: ומה הקב"ה אמר למחות את שמו כדי להטיל שלום בין איש לאשתו, כדי להציל את כל העולם על אחת כמה וכמה. אמר שם קדוש ועצרו המים (ירושלמי סנהדרין).

בעין הפרשה

מבט והגות לפרשת שבוע

פרשיות המשכן - על מה ולמה?

הקב"ה לישראל: נתתי לכם את התורה, לפרוש הימנה איני יכול, לומר לכם אל תיטלוה איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים בית אחד עשו לי שאדור בתוכו, שנאמר 'ועשו לי מקדש' (מד"ר).

הקב"ה אינו חפץ במשכן או במקדש, בפני עצמו. חפץ הוא בשיבור החומר, בהפיכת הגופים - הדומים לחרס - לכלים ראויים שיכילו את התורה, וכך יתקיים העולם כולו.

זו הסיבה שאחרי מתן תורה ומשפטיה, למדים אנו בפרוטרוט על המשכן, כיון שזו מצווה שנתרת לדורות עולם, גם אחרי שהמשכן יהפוך למקדש, ואחרי ששני בתי המקדשות ייחרבו - עדיין תישאר מצוות התורה הנצחית: 'ועשו לי מקדש, ושכנתי בתוכם'.

ולכאורה קשה, מדוע דווקא חרס הוא זה שנבחר לעצור כביכול את מי התהום, מאותה שעה שהזדעזעה הארץ בקבלת התורה?

אין זאת אלא ללמד, כי הגוף שישודו באדמה, דומה לחרס שמקורו באדמה. וכך אמר החרס לדוד: לפני חפירת יסודות המקדש, יש לזכך את החומר. רק לאחר מכן, יוקם המקדש על מכוננו.

בנין בית המקדש היא מצווה לכל הדורות. במצוה זו נתעלו בני ישראל למדרגה עליונה, מיוחדת במינה, של השראת השכינה בתוך גופי ישראל. ואימתי קרה הדבר? אחרי מתן תורה. וכך אמר הקב"ה לישראל: "מכרתי לכם תורת, כביכול נמכרתי עימה, שנאמר 'ויקחו לי תרומה'. משל למלך שהיתה לו בת

בקריאה בפרשיות התורה עולה תמיהה: מדוע מפורטים באריכות כה רבה דיני בניין המשכן, הבגדים והכלים - ומאוחר יותר אף חוזרת התורה וכופלת את כל מעשה המשכן. כדי להבין זאת, נקדים. הגמרא מספרת, כי בבוא דוד המלך לחפור את יסודות בית המקדש, חפר ט"ו מאות אמה, ולא מצא את התהום. בסוף נתקל בחרס אחד אך כשבא להרים אותו, אמר לו החרס: אל תגע בי. שאלו דוד: מדוע? אמר לו החרס: שאני כובש את התהום. אמר לו דוד: ומאימתי אתה כאן? אמר לו החרס: מאותה שעה שהשמיע הרחמן קולו בסני 'אנוכי ה' אלוקיך', רעדה הארץ ושקעה ואני נתון כאן וכובש על התהום. אף על פי כן לא שמע לו דוד. כיוון שהרימו דוד,

פסוק לי פסוקך

כי רק ע"י "שאלות ותשובות" - יתחקקו הדברים בלב השומע (תפארת ישראל אבות ו, 1)

||| תרגום אונקלוס |||

1. **"ואשרי שכנתי" - תרגום של...** (כה, ח) א וקידשתי את אוהל מועד
ב ונועדתי לך שם
ג ושכנתי בתוכם
2. **ונועדתי לך שם** (כה, כב) א ואכין דיבורי לך שם
ב ואתן לך את העדות שם
ג והמתנתי לך שם
3. **משוקדים** (כה, לד) א מסודרים
ב בולטים
ג מצויירים

||| רש"י |||

1. **אבני שוהם ואבני מילואים** (כה, ז) א אבני שוהם - לאפוד; ואבני מילואים - לחושן
ב אבני שוהם - לחושן; ואבני מילואים - לאפוד
ג אבני שוהם ואבני מילואים - לחושן
2. **ונתת אל הארון את העדות** (כה, טז) א עדות לישראל שמחל להם הקב"ה על מעשה העגל
ב התורה שהיא לעדות ביני וביניכם
ג את כפורת זהב טהור
3. **כרובים** (כה, יח ; כו, לא) א ציורים של בריות
ב דמות פראוף תינוק
ג שתי התשובות נכונות

||| רמב"ן |||

1. **אבני מילואים** (כב, ו) א שהיו שלמות כפי שנבראו, בלא חיתוך
ב אבנים משובצות
ג אבנים מלאות יופי והדר
2. **וצפית אתו זָהָב. ויצקת לו - לשון יחיד** (כה, יא-יב) א חוזר על בני ישראל הנזכרים למעלה
ב משה שהוא כנגד כל ישראל
ג בצלאל
3. **ארבע פעמותיו** (כה, יב) א מלשון פעמון ורימון
ב רמז לפסיעות הכהנים שהיו נושאים אותם
ג טבעותיו

||| אור החיים |||

1. **מה טעם מילת "לאמר" בכל התורה** (כה, ב) א אמירה ברורה ולא מסופקת
ב כי בכל מצוה צריך לומר לו לאמר ולדבר לאחרים
ג להתבונן קודם אמירת הדברים
2. **מאת כל איש** (כה, ב) א מאת - לרבות הנשים ; כל - לרבות היתומים
ב מאת לרבות הקטנים ; כל - לרבות היתומים
ג מאת לרבות הנשים ; כל - לרבות הקטנים
3. **וזאת התרומה אשר תקחו מאתם** (כה, ג) א שכל אחד צריך להביא את כל הי"ג מינים
ב שאין לקבל תרומה מגוים
ג שאין לזלזל גם במביא פשתן ועורות

||| תורתך שעשועי חידודים ושאלות |||

- 1 החמישית מסיימת - בתשע מתוך ארבע-עשרה
2 שתי כתרים הם בפרשתנו, ואחת בפרשה הבאה. בארון ובשלחן, וגם במזבח ההקטרה. אך לא בכיור הנחושת וגם לא במנורה.
3 אות חסרה במעשה בראשית וגם בפרשת המנורה, לרמז שאין שטן ואין פגע רע, כי סותם את פיו בזכות אור התורה.

הפתרונות מופיעים בגליון הנוכחי

0795-100-200

התקשרו לקו
'מה אהבתי'

הגרלות יוקרתיים
ממכות לכם מדי שבוע

עונים חוכים

